

27 I — 6 IV 1952

ogólnonarodowa
dyskusja
nad projektem
Konstytucji
Polskiej
Rzeczypospolitej
Ludowej

Dziś w numerze „Nowy Świat”

Cena 30 gr

Głos Wielkopolski

Rox VIII Wyd. A B Poznań, niedziela/poniedziałek 10/11 lutego 1952 r. Nr 36 (2469)

CZY
TEL
NIK

Spółeczeństwo wita z uznaniem i radością projekt nowej Konstytucji

Robotnicy podejmują zobowiązania d'a uczczenia historycznego dokumentu

WARSZAWA (PAP)

Tysiące ludzi ze wszystkich warstw społecznych bierze udział w dyskusji nad projektem Konstytucji. „To jest nasza Konstytucja” — stwierdzenie to przebiega przez wszystkie wypowiedzi. Uczestnicy dyskusji potwierdzają prawdziwość tych słów przykładami ze swego życia, z życia swego otoczenia i całego narodu.

„Jestem
współgospodarzem
kraju”

Blisko tysiąc robotników zakładów wagonowych w Opolu zebrało się w hali przesuwniczej dla przedyskutowania projektu Konstytucji. Przemawiało wielu uczestników zebrania, m. in. kowal Alfred Wojtaszek: „Nasza Konstytucja stwarza ludziom pracy wszelkie warunki do ciągłego podnoszenia stopy życiowej — powiedział on. — Te fabryki, które wybudowaliśmy na Opolszczyźnie i te, które budujemy teraz, dają nam pewność, że nie zabraknie pracy ani nam, ani naszym dzieciom. Ja wyrabiam 150% normy i będę się starał wyrobić jeszcze więcej. Robię to świadomie, rozumiejąc, że nie jestem najemnikiem u fabrykanta, ale współgospodarzem naszych zakładów. Wiem, że swoją pracą walczę o pokój i szczęście całego naszego narodu.”

„W Konstytucji mowa jest o naszych prawach, które zdobyliśmy w Ludowej Polsce — stwierdziła spawaczka Kazimiera Hołyńska. Przed wojną tysiące takich jak ja wysługiwało się za nędzne grosze, znosząc upo-

Inż. M. Hoffmann
ministrem przemysłu
rolnego i spożywczego

WARSZAWA (PAP)

Prezydent RP mianował ministrem przemysłu rolnego i spożywczego ob. inż. Mieczysława Hoffmanna, dotychczasowego kierownika Ministerstwa Przemysłu Rolnego i Spożywczego.

Dyrektor i uczeń

Władysław Żurawski

dyr. Państwowego Technikum
Mechanicznego i Elektrycznego we Wrześni

„Polska Ludowa powierzyła mi odpowiedzialność a jednocześnie zaszczytne stanowisko. Dumny jestem, że mogę wychowywać młodzież robotniczo-chłopską, która z dyplomami techników i wykwalifikowanych robotników będzie realizować wspólny plan 6-letni.

Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej zapewnia szeroki rozwój szkolnictwu zawodowemu. Zapewnienie te na naszym terenie przeobrażane są już w czyn, bowiem w najbliższym czasie rozpocznie się we Wrześni budowę nowych gmachów szkolnych i warsztatowych dla potrzeb szkolnictwa zawodowego.”

Henryk Zanozowski

przodownik nauki oraz przewodniczący Zarządu Szkolnego ZMP, uczeń klasy IIb Technikum Mechanicznego we Wrześni

„Wdzięczni jesteśmy naszemu państwu za to, że możemy spokojnie uczyć się i zdobywać kwalifikacje zawodowe. Projekt Konstytucji mobilizuje wszystkich, a przede wszystkim aktyw ZMPowski, do wyłączonej pracy nad podniesieniem poziomu ideologicznego wszystkich uczniów ZMP na terenie naszej szkoły, zdwoi wysiłki nad zorganizowaniem jeszcze lepszej pomocy słabszym kolegom, aby wszyscy mogli spłacić dług Ojczyźnie za pracę, opiekę i pomoc, jakie każdemu obywatelowi zapewnia Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.”

ogromne przywileje i fakt ten nakłada na nas, robotników, obowiązek jeszcze wydajniejszej pracy. W imieniu wydziału mechanicznego zobowiązuję się wykonać plan produkcji na luty w 108 procentach. Ja sam zaś wykonywać będę zamiast 170 proc. — 200 proc. normy.”

Wśród okrzyków na cześć Konstytucji padły coraz to nowe zobowiązania.

Ambitne postanowienia zwiększenia produkcji, podniesienia wydajności pracy oraz wzmożenia walki o oszczędność podjęło 60 procent załogi. Zobowiązania te przedstawiają war-

tość przeszło 200 tysięcy zł.

**Projekt Konstytucji
jest wynikiem
wieloletnich walk
mas pracujących**

„Omarzanie Konstytucji nie mogą odłączyć od 10 rocznicy powstania PPR — mówił na zebraniu naukowców w Uniwersytecie im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie dziekan Wydz. Mat.-Przyrodn. UMCS, prof. dr Adam Bielecki. — Opierając się na wielkich tradycjach SDKPiL i KPP, Polska Partia Robotnicza podjęła walkę z okupantem i rodzimą reakcją o Ojczyznę wolną, ludową. W tym samym czasie burżuazja polska łączyła się z zagranicznymi imperialistami przeciw narodowi, by sparaliżować tę walkę. Dziś, kiedy mówimy o projekcie Konstytucji, nie możemy zapomnieć, że te wszystkie zwycięstwa, które rejestruje nasza Konstytucja i którym gwarantuje dalszy rozwój, nie mogłyby istnieć, gdyby nie walka polskiego proletariatu pod kierunkiem jego rewolucyjnych partii w tej liczbie PPR, gdyby nie oparcie się mas robotniczych o przyjaźń i pomoc Związku Radzieckiego.”

Instytut Polsko-Radziecki rozpoczął swą działalność

We wszystkich działach niedawno otwartego Instytutu Polsko-Radzieckiego rozpoczęto już ożywioną pracę.

7 bm. wykład rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej dr. Kałuskiego o „Życiu i dziełach Lenina” inaugurował pierwszą serię odczytów, które będą się odbywać we czwartki i soboty każdego tygodnia. Tematyka wykładów obejmie zagadnienia z życia Związku Radzieckiego i rozwoju stosunków polsko-rosyjskich i polsko-radzieckich.

Dalsze przewidziane na luty br. wykłady zapoznają słuchaczy z teatologią radziecką, zagadnieniami radzieckiej pedagogiki itd.

Obecnie kierownictwo Instytutu nawiązuje kontakty z uczonymi radzieckimi i należy się spodziewać, że w niedługim

CAF — fot. Węglowski
Władysław Rybicki, górnik z kopalni soli w Wieliczce, inicjator współzawodnictwa w kopalni i przodownik pracy, anallabeta do roku 1951 — tak wypowiada się na temat projektu Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej: „Cieszę się, że w projekcie Konstytucji jest artykuł o likwidacji analfabetyzmu. Na własnym przykładzie mogłem odczuć jakim dobrodziejstwem jest umiejętność czytania i pisanie. I to mi dała i ułatwiła Władza Ludowa i gwarantuje innym w nowej Konstytucji”.
Na zdjęciu: Władysław Rybicki czyta „Pana Tadeusza” o-
trzymanego w nagrodę za pilność w nauce.

Potężna fala protestów przeciwko remilitaryzacji i przymusowej służbie wojskowej w Niemczech Zachodnich

BERLIN (PAP)

W CHWILI, GDY BUNDESTAG BONNSKI PRZYSTĄPIŁ DO OBRAD NAD PROJEKTEM USTAWY W SPRAWIE POWSZECHNEGO OBOWIĄZKU SŁUŻBY WOJSKOWEJ, PRZYGOTOWANYM PRZEZ ADENAUERA W RAMACH OGÓLNYCH PLANÓW REMILITARYZACJI, NA CAŁYM OBSZARZE NIEMIEC ZACHODNICH WZMOGLY SIĘ POTĘŻNE PROTESTY PRZECIWKO TYM ZDRADZIECKIM POCZYNA-
NIOM.

W niezliczonych uchwałach przedstawicieli klasy robotniczej i innych warstw ludności zachodnio-niemieckiej wstępują zdecydowanie przeciw projektowi przymusowego poboru młodzieży zachodnio-nie-

mieckiej. Odbywają się zebrania i demonstracje protestacyjne, a w wielu zakładach pracy proklamowano strajki.

W Zagłębiu Ruhry przerywały prace i zbierały się na wiecach protestacyjnych tysiące górników i metalowców Uchwalano rezolucje piętnujące z oburzeniem plany Adenauera i żądające jego natychmiastowej dymisji za lekceważenie woli narodu niemieckiego.

W kopalni „Brassert” koło Marl górnicy po przerwaniu pracy odbyli zebranie, na którym postanowili wezwać socjaldemokratycznych członków Bundestagu do poparcia wniosku KPD w sprawie dymisji rządu Adenauera. Z podobnym żądaniem zwrócili się do posłów socjaldemokratycznych górniczej kopalni „Norddeutschland” koło Lintfort.

Fala wieców protestacyjnych ogarnęła również Stuttgart, którego mieszkańcy manifestowali w różnych punktach miasta pod hasłem: „Precz z ustawą wojskową! Precz z Adenauerem!”

Agencja ADN stwierdza, że korespondenci z Bonn, że czwartkowa demonstracja przeciwko rządowi bonnskiemu przybrała, mimo ostrego pogotowia policji, imponujące rozmiary. Wraz z tysiącami mieszkańców Bonn manifestowali liczni robotnicy z Zagłębia Ruhry. W pobliżu Bundestagu i przed poszczególnymi ministerstwami wznoszono okrzyki: „Precz z Adenauerem! Precz z przymusową służbą wojskową!”

W godzinach wieczornych, w chwili gdy Adenauer składał w Bundestagu swoją deklarację, zgodną z instrukcjami amerykańskich podległych wojennych, na przeciwnym brzegu Renu obrońcy pokoju rozpalili ogniska w ten sposób, że utworzyły one słowo „Pokój”.

Do Rady Narodowej Frontu Narodowego Niemiec Demokratycznych napłynęło dotychczas od organizacji reprezentujących wszystkie warstwy ludności NRD 1300 rezolucji z protestami przeciwko zbrodniczej polityce rządu Adenauera.

Jedna trzecia Australii w płomieniach Nie notowany w historii świata pożar

WARSZAWA (PR)

Na skutek długotrwałej suszy na kontynencie australijskim wybuchł olbrzymi pożar stepów, który objął prawie 1/3 część obszaru Australii. Pożar ten, niezgany dotychczas w historii świata, ogarnął obszar o powierzchni około 2 i pół miliona kilometrów kwadratowych.

Straty spowodowane pożarem są ogromne. W ogniu spłonęły dziesiątki tysięcy sztuk bydła, magazynów pszenicy, setki tysięcy rodzin straciło dach nad głową.

Maty Andrzejek śpi już od dawna w swoim białym łóżeczku. Nad jego snem spokojnym troskliwie czuwa matka. Nad spokojnym snem tysięcy naszych dzieci czuwa cały naród, wszyscy ludzie dobrej woli.

(Do reportażu na str. 4 pt.: Ludzie pracy z ul. Jaworowej)

Karty Konstytucji staną się prawem i obowiązkiem naszego życia

— pisał korespondenci „Głosu Wielkopolskiego”

Z dnia na dzień redakcja nasza otrzymuje coraz więcej listów i wypowiedzi, dotyczących projektu Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — listów będących dowodem coraz większego zainteresowania społeczeństwa wielkopolskiego ogólnonarodową dyskusją w sprawie Konstytucji.

Liczne wypowiedzi, omawiające osiągnięcia i zdobycze ludu pracującego świadczą także o tym, że ogromna większość naszego społeczeństwa przyjął projekt ludowej Konstytucji z wielkim uznaniem, widząc w nim głęboki przejaw troski państwa o szczęśliwą przyszłość narodu, o rozwój kultury, umocnienie praw i swobód obywatelskich.

Sporą ilość wypowiedzi — i trzeba dodać natychmiast po ogłoszeniu projektu Konstytucji — nadesłali do redakcji nasi korespondenci. W listach tych przedstawiciele około tysiąca korespondentów „Głosu Wielkopolskiego” stwierdzają zgodność, że w odpowiedzi na historyczne znaczenie ogłoszonego projektu Konstytucji wzmaga jeszcze bardziej swój wysiłek na polu wychowania nowego człowieka oraz w swej pracy zawodowej i społecznej.

MOI RODZICE NIE MIELI TAKICH WARUNKÓW

Korespondent „Głosu” — Feliks Araszkiewicz z Jankowic pisał:

„Ojczyzna ludowa dała nam, swoim robotnikom i chłopom nowe prawa i nowe perspektywy życia, których wyrazem jest właśnie projekt Konstytucji, utrwalający osiągnięcia polskiego ludu pracującego.

6 numer tygodnika „Nowe Czasy”

MOSKWA (PAP)

W Moskwie ukazał się kolejny 6 numer tygodnika „Nowe Czasy”, poświęcony zagadnieniom międzynarodowym.

Artykuł wstępny pt. „Sukcesy pokojowego budownictwa” omawia wyniki wykonania państwowego planu rozwoju gospodarki narodowej ZSRR w 1951 roku. Artykuł redakcyjny pt. „Znamienne pierścienie” omawia rozwój wydarzeń w ciągu pięciu lat od chwili podpisania traktatów pokojowych z Włochami, Rumunią, Węgarami, Bułgarią i Finlandią.

W numerze znajdującej ponadto następujące artykuły:

Artykuł A. Okoncznikowa pt. „Naród japoński w walce o pokój”. N. Sierielew pt. „Mówi prezydent grodu”. A. Leonidowa pt. „Prasa zagraniczna o rozmowach angielsko-amerykańskich”. N. Gładkova pt. „Na wystawie w Bombaju”. Artykuł pt. „W Belgradzie”. Teleton polityczny „W krzywym zwierciadle”. Informacje dotyczące międzynarodowej konferencji gospodarczej w Moskwie, liczne notatki z wiadomości międzynarodowej i kronikę wydarzeń międzynarodowych.

Dodatek do numeru zawiera pełny tekst komunikatu Centralnego Urzędu Statystycznego przy Radzie Ministrów ZSRR o wynikach wykonania państwowego planu rozwoju gospodarki narodowej ZSRR w 1951 roku.

W Polsce kapitalistycznej nie mógłbym ani tak pracować ani uczyć się jak dzisiaj. Jako syn robotnika rolnego musiałbym ciężko barować u obszarnika. Dopiero władza ludowa dała mi i tysiącom moich rówieśników dostęp do nauki i zapewniła nam najszersze możliwości rozwoju zdolności i talentów. Szczególne znaczenie ma więc dla mnie art. 68 Konstytucji, mówiący że Polska Rzeczpospolita Ludowa przykładą wielką wagę do wychowania młodzieży, otaczając ją szczególnie troskliwą opieką.

Inny nasz korespondent — Czesław Łukarski z Grodziska pisał:

„Czytając projekt Konstytucji uświadomiłem sobie, że dzięki władzy ludowej mogę chodzić do szkoły średniej i spokojnie się uczyć. Moi rodzice nie mieli takich warunków. Nie ukończyli nawet szkoły powszechnej. Rodzina była liczna, więc musieliby pracować na pańskim. Wiem, że takie czasy już nie powrócą dzięki zwycięstwu klasy robotniczej, że w państwie ludowym każde dziecko otoczone jest opieką i każdy młody człowiek ma prawo do nauki i pracy. Czytając projekt Konstytucji uświadomiłem sobie, że my przyszły budowniczości socjalizmu winniśmy wzorować się na bohaterach narodowych i wychowywać na prawdziwych patriotów Polskę Ludową”.

BYŁEM JEDNYM Z NADLICZBOWYCH

„Przed wojną — pisał korespondent Kazimierz Piórcin — nie miałem możliwości uczęszczać do gimnazjum. Jako syn robotnika zaliczony zostałem do tzw. „nadliczbowych” i nie zostałem przyjęty do szkoły. Awans społeczny i stanowisko kierownika delegatury P.P.K. „Ruch” w Jarocinie zawdzięczać Polsce Ludowej”.

O upośledzeniu dzieci robotniczych za czasów kapitalistycznych rządów w Polsce wspomina również korespondent Janusz Grześkowiak z Trzemesznej. Pisał on: „Nie do pomyślenia było w Polsce sanacyjnej, by syn robotnika mógł zostać lekarzem czy oficerem. Dziś w ludowym Wojsku Polskim synowie robotników pełnią szczytną służbę dla kraju, nie brak ich także wśród inteligencji technicznej i na wielu odpowiedzialnych stanowiskach. Nie trzeba już szukać chleba na obczyźnie, aby nie zginąć śmiercią głodową”.

Troskę państwa ludowego o rozwój oświaty nauki i kultury narodowej podkreślają w

swych wypowiedziach korespondenci: Przemysław Krzyżmiński z Grodziska, Henryk Łakomy i Mieczysław Owsiński. „Głęboka troska państwa ludowego o rozwój oświaty i kultury — pisał m. in. Henryk Łakomy — nakłada na nas obowiązek takiego pojmowania nauki i pracy, abyśmy mogli stać się pełnowartościowymi obywatelami Polski Ludowej, byśmy w oparciu o Konstytucję mogli budować i utrzymywać nowe, szczęśliwe i pokojowe życie”.

„Z ogromnym zainteresowaniem — pisał korespondent Stanisław Kujawski — przeczytałem art. 61 projektu Konstytucji. Właśnie dzięki temu prawu wprowadzonemu w życie już w 1945 r. mogłem ja, syn robotnika rolnego, ukończyć szkołę średnią i otrzymać patent dojrzałości. Dziś setki tysięcy młodzieży robotniczo-chłopskiej korzysta w pełni z dobrodziejstw nauki. Prawo konstytucyjne zapewnia tej młodzieży pracę i prawo to nie jest fikcją, jak dawniej. Wspomniany rozwój socjalistycznej gospodarki stał się dziś przyczyną nieustannego wzrostu zatrudnienia. Dzięki temu znikła też groźba bezrobocia”.

W innym liście naszego korespondenta Henryka Nowaczka — ucznia Technikum Elektrycznego we Wrześni czytamy m. in.:

W OPARCIU O PRZYJAŹŃ I POMOC

„Przyjaźń i pomoc naszego Wielkiego Sojusznika — Kraju Zwycięskiego Socjalizmu umożliwiły nam stworzenie naszej ludowej Konstytucji. Czytając jej projekt dostrzegam wyraźnie, że jest to Konstytucja mas pracujących, gdyż utrwała zdobycze klasy robotniczej, osiągnięte na polu walki i przy warsztacie. W oparciu o Konstytucję budujemy miłą i szczęśliwą Polskę, przyczynimy się do utrwalenia pokoju na świecie”.

Korespondenci nas szeroko podkreślają w swych wypowiedziach socjalistyczny demokratyzm projektu Konstytucji, przeciwstawny formalnemu demokratyzmowi burżuazyjnemu. Podkreślają oni, że Konstytucja nie ogranicza się tylko do zapisywania praw obywateli, lecz zabezpiecza w pełni realność tych praw poprzez odpowiednie środki materialne. Temat ten poruszają w swych wypowiedziach: Władysław Śliurek — korespondent z PGR Brzeźno w pow. czarnkowskim, Kazimierz Adaszewski z Konina, Jerzy Kowalczyński z Gorzowa, Rajnold Szuniewicz — student WSE i Ksenia Kalinowska z Poznania. „Gwarancja tych praw — kończy swoje uwagi korespondentka Kalinowska — skłania nas do tym większego wysiłku dla przedterminowego zrealizowania planu 6-letniego, dla zwycięskiej walki o socjalizm, walki o światowy pokój”.

BĘDZIEMY OFIARNIE PRACOWAĆ DLA DOBRA OJCZYZNY

Projekt Konstytucji stał się przedmiotem żarliwej dyskusji w wielu klubach koresponden-

W ZSRR wzrasta produkcja towarów masowego spożycia

MOSKWA (PAP)

Produkcja towarów masowego spożycia w ZSRR wzrasta w szybkim tempie. W porównaniu z rokiem 1950 produkcja przemysłu lekkiego wzrosła w 1951 r. o 19 proc. Ponieważ plan wyprodukowano poważnie ilości tkanin bawełnianych, wełnianych i jedwabnych oraz obuwia skórnego, wyrobów konfekcyjnych itd.

W roku bieżącym produkcja przemysłu lekkiego znacznie wzrosła. Przemysł lekki otrzymał w 1952 roku nowe maszyny, które wydajnie maszyną.

„Wszystkie artykuły Konstytucji — pisał w swym liście korespondent zrzęszeni w klubie wolszyńskim — przypadły nam do serca, bo mówią o gorącym umiłowaniu Ojczyzny i pokoju. W imię tej Konstytucji zdwoimy naszą pracę korespondentów. Słowem i piórem będziemy uświadamiać szerokie masy o wartości tej Wielkiej Karty naszego narodu. Zwiększymy szeregi korespondentów aby coraz lepiej i więcej pisać o tym, jak lud polski w codziennym trudzie pracuje dla swej Ojczyzny, jak utrwała prawa i zdobycze określone słowami Konstytucji”.

Chłopi przodujący w wypełnianiu zobowiązań wobec państwa wysuwani są na odpowiedzialne stanowiska

WARSZAWA (PAP)

W okresie wykonywania przez wieś zobowiązań wobec państwa wyróżniło się obywatelską — patriotyczną postawą wielu mało i średniorolnych chłopów. Swym przykładem i pracą uświadamiającą pociągali oni pozostałych chłopów w gromadach i gminach do przyspieszenia dostaw zboża i ziemniaków oraz wpłat należności finansowych. Chłopi ci zdobyli sobie uznanie ogółu sąsiadów. Uznanie to znalazło wyraz w czasie kampanii wybor-

Miliard książek dla dzieci w ZSRR

MOSKWA (PAP)

W Moskwie odbyła się sesja Akademii Nauk Pedagogicznych RFSRR, poświęcona rozwojowi literatury dziecięcej. W obradach biorą udział wybitni uczeni — pedagodzy, pisarze, wydawcy literatury, przedstawiciele KO Komsomolu, bibliotek dziecięcych itp.

Referat pt. „Literatura dziecięca w świetle zadań wychowania komunistycznego” wygłosił wiceminister oświaty RFSRR — L. Dubrowina, wskazując m. in., że w latach władzy radzieckiej wydano w ZSRR ponad miliard książek dla dzieci. Nakład tych książek wzrósł poważnie w okresie powojennym. W latach 1949 do 1950 wydano w ZSRR ponad 253 miliony książek dla dzieci w języku rosyjskim i w językach innych narodów Związku Radzieckiego.

Adenauer usiłuje zatrzeć tekst układu ogólnego

BERLIN (PAP)

W kołach politycznych stolicy Niemiec zwraca się uwagę na następującą okoliczność: Adenauer domaga się zgody Bundestagu na remilitaryzację Trizonii. Stawiając to żądanie Adenauer powołuje się na „układ ogólny” zawarty z mocarstwami wschodnimi. Jednakże Adenauer dotąd odmawia ogłoszenia tekstu „układu ogólnego”. Tak więc Bundestag ma podjąć uchwałę na podstawie układu, którego tekst jest mu nieznanym.

Posłowie komunistyczni kilkakrotnie postawili wniosek, wzywający Adenauera do ujawnienia tekstu układu ogólnego, ale większość Bundestagu stale głosowała przeciwko temu.

Jest rzeczą jasną, że Adenauer usiłuje zatrzeć tekst układu ogólnego z obawy przed opinią publiczną Trizonii i krajów europejskich. Ale istotna treść tego układu została — jak wiadomo — ujawniona niedawno przez wicepremiera NRD Waltera Ulbrichta, który zakomunikował, że układ ogólny przewiduje m. in. niedopuszczenie do zjednoczenia Niemiec i do zawarcia traktatu pokojowego, użycie zbrodni — niemieckich sił zbrojnych nie tylko w Trizonii, lecz również w innych krajach, wprowadzenie w Trizonii dyktatorstwa wojskowego pod kontrolą generałów amerykańskich.

Uczestnicy sesji WRN w Poznaniu dyskutują nad projektem Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

SESJA WOJEWÓDZKIEJ RADY NARODOWEJ W POZNANIU, KTÓRA ODBYŁA SIĘ W DNIU 8 LUTEGO, MIAŁA DWA ZASADNICZE ZADANIA: PRZEDYSKUTOWANIE PROJEKTU KONSTYTUCJI POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ ORAZ OMÓWIENIE SPRAW ZWIĄZANYCH Z NADCHODZĄCYMI SIEWAMI WIOSENNYMI.

Przewodniczący sesji Czesław Kaczor przyjął na początku obrad słubowanie od nowego radnego Stefana Misiaszka — I sekretarza KW PZPR w Poznaniu. Projekt Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej zreferował zastępca przewodniczącego Prezydium WRN — Tadeusz Kwaśniewski.

— „Po raz pierwszy sprawa Konstytucji jest sprawą całego narodu — mówi prelegent. Jest to dowodem, że władza w naszym kraju istotnie należy do ludu pracującego miast i wsi, który sam decyduje o swoim losie”.

W referacie omówione zostały wszystkie zdobycze mas

pracujących, jakie znajdują obecnie swe podstawy w projekcie Konstytucji. Szczególnie silnie zaakcentowane zostały momenty, podkreślające oparcie nowej rzeczywistości na pracy narodu, zapewniające równocześnie szacunek i opiekę człowiekowi pracy. Wypukłono również demokratyzację władz, ich oparcie o szerokie masy, odpowiedzialność członków sejmiku i rad terenowych przed wyborcami. W referacie omówione zostały również zadania stojące przed radami narodowymi w dziedzinie gospodarki, oświaty i kultury, w dziedzinie szerokości mas oraz w dziedzinie zbierania wniosków i poprawek i przekazywania ich Komisji Konstytucyjnej.

Liczni dyskutanci, reprezentujący chłopów, robotników i inteligencję pracującą, omawiali obszernie poszczególne artykuły projektu Konstytucji, porównując ich znaczenie do stosunków przedwojennych, uwydatniając osiągnięcia Polski Ludowej.

Radny Rozmiarek omówił m. in. zagadnienie całkowitej demokratyzacji obecnej władzy, deklarując równocześnie pełne włączenie się inteligencji pracującej do popularyzacji Konstytucji. Radna Zdrojewska, przemawiająca w imieniu kobiet wielkopolskich, omówiła pokojowy charakter projektu Konstytucji, gwarantujący narodowi skierowanie wszystkich wysiłków na odcinek walki o pokój i szczęśliwe jutro.

Przedstawiciele chłopstwa, a zwłaszcza członkowie spółdzielni produkcyjnych, wyrażali głęboką wdzięczność dla władzy ludowej i jej przedstawicieli za opracowanie projektu Konstytucji, gwarantującej chłopu korzystanie z wszystkich zdobyczy socjalnych i kulturalnych.

Radny Markiewicz omówił zdobycze młodzieży, której projekt Konstytucji gwarantuje prawo do nauki i współzrzedzenia państwem.

Po zakończeniu dyskusji radni wysłuchali referatu zastępcy przewodniczącego Prezydium WRN Bertholda na temat wiosennej akcji siewnej, po której padły liczne wypowiedzi i uwagi. (lpc)

Bundestag obraduje nad remilitaryzacją Trizonii i nad wprowadzeniem obowiązku służby wojskowej

BERLIN (PAP)

Z Bonn donoszą, że w Bundestagu (parlament Trizonii) rozpoczęła się debata w sprawie remilitaryzacji Niemiec Zachodnich i wprowadzenia obowiązku powszechnej służby wojskowej.

Debatę zajął Adenauer, który wygłosił przemówienie, zawierające oszczerce i prowokacyjne wypady przeciwko Związkowi Radzieckiemu, krajom demokracji ludowej i Niemieckiej Republice Demokratycznej.

W dalszym ciągu swego przemówienia nie udało się Adenauerowi zatrzeć agresywnych i zabórzych planów, związanych z remilitaryzacją Niemiec Zachodnich. Wypowiadając się za udziałem zachodnio-niemieckich sił zbrojnych w europejskiej współpracy obronnej, Adenauer oświadczył:

„Remilitaryzacja Niemiec Zachodnich i udział ich w zachodnich planach militarnych posiada doniosłe znaczenie dla Berlina i niemieckiego wschodu. Tylko w ten sposób otrzymamy Berlin i niemiecki wschód”. Tak więc Adenauer przyznał, że remilitaryzacja Niemiec Zachodnich ma służyć agresji przeciwko Berlinowi, Niemieckiej Republice Demokratycznej i innym krajom, które imperialem z Niemiec Zachodnich — na wzór hitlerowców — określała nazwa „niemiecki wschód”.

Adenauer poruszył również problem zastraszających się ostatnio sprzeczności między Bonn a Paryżem. Mówca stwierdził z naciskiem, że domaga się przyłączenia Trizonii do paktu atlantyckiego. Żądanie to — powiedział on — zostało oczywiście przyjęte w Waszyngtonie i Francja musi się na to zgodzić.

W swym prowokacyjnym przemówieniu Adenauer wystąpił jawnie jako rzecznik najbardziej re-

akcyjnych, militarystycznych kół zachodnio-niemieckich i jako wróg ruchu pokoju. Wyraził on zaniepokojenie z powodu wzrostu sił pokoju w Trizonii i w Europie zachodniej i zapowiedział wzmocnienie represji.

Równocześnie Adenauer licząc się z tym, że jego zbrodnicze plany wojenne nie cieszą się poparciem ludności Niemiec Zachodnich, wypowiedział się za pozostaniem wojsk okupacyjnych w Niemczech Zachodnich przez czas nieograniczony. Adenauer wystąpił w końcu przeciwko wyborom ogólnoniemieckim, zdając sobie sprawę, że w wolnych wyborach ogólnoniemieckich reżim jego zostanie niewątpliwie obalony.

Policja współpracuje z przestępcami w zachodnim Berlinie

Prezydent policji spekulantem

BERLIN (PAP)

Agencja ADN donosi o skandalicznych atakach korupcyjnych w kierownictwie policji zachodniobermberskiej.

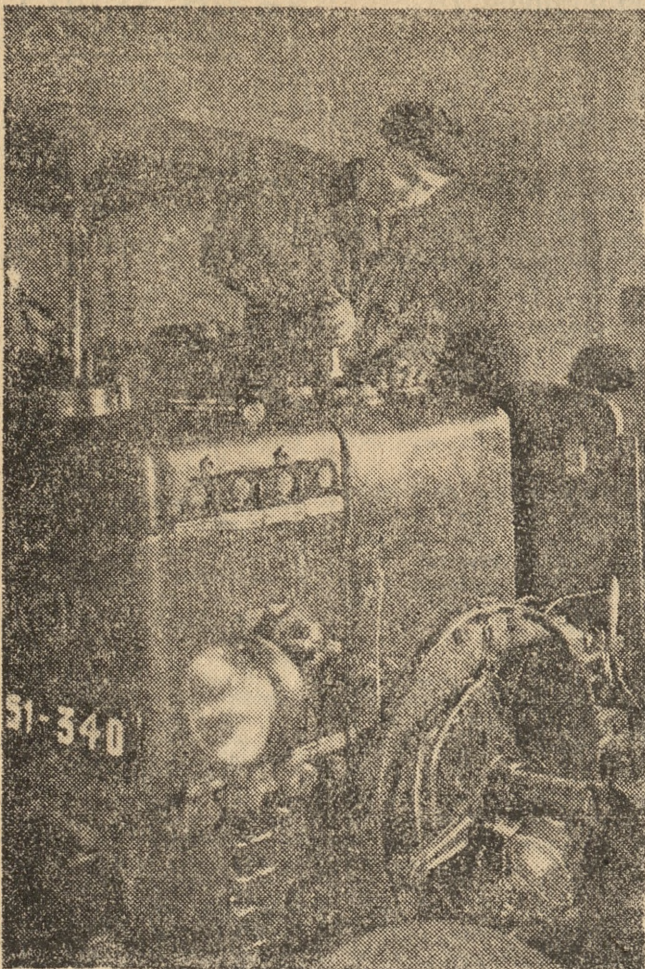
Zdaniem kół prawniczych zachodniego Berlina, trzeba by na podstawie wysuniętych zarzutów zdjąć ze stanowisk i zasądzić wszystkich wysokich urzędników zachodniego Berlina. Zdemaskowany został również prezydent policji zachodniego Berlina — Stumm, jego zastępca Urban i inni. Stumm w 1949 r. zarobił drogą spekulacji 51 tysięcy marek, za które wybudował sobie willę. Utrzymywał on ścisłe stosunki przyjacielskie z komisarzem i sekretarzem policji kryminalnej, którzy zostali aresztowani za współpracę ze złodziejami.

Rozważając projekt Konstytucji pamiętaj:

Fot. — CAF

Ponura rzeczywistość bezrobocia i nędzy, zamkniętych szkół przed dziećmi robotników i chłopów, widma śmierci głodowej stoi przed człowiekiem pracy w krajach kapitalistycznych. Na zdjęciu: Bezrobotny francuski.

CAF — fot. Kondracki

Załoga POM-u w Srodzie w woj. poznańskim zobowiązana się przeprowadzić kapitalne remonty ciągników i maszyn rolniczych do końca lutego br. Na zdjęciu: Monte i brzoza remontowej ciągników „Ursus” wykonującej 160% normy, Walenty Marciniak podczas remontu traktora „Ursus”.

Dr Stefan Rosiński

profesor U. P.

Droga dalszego rozkwitu Polski

Już krótki wstęp, którym poprzedzone zostały rozdziały projektu Konstytucji, zawiera ważne ustalenia dla przyszłego rozwoju życia społeczno-gospodarczego Polski Ludowej. Wskazując na to, że Konstytucja jest zasadniczą ustawą, jaką kierować się ma naród i wszystkie organy władzy, ustala wstępne cele, jakie społeczeństwo zobowiązane jest osiągać w dalszym okresie rozwoju życia gospodarczego. Wśród najważniejszych celów przyszłości wymienione zostały: „przyspieszenie rozwoju gospodarczego”, „wzrost sił” oraz „dalsze polepszenie stosunków społecznych”, to znaczy urzeczywistnienie wielkich idei socjalizmu i zniesienie wyzysku człowieka przez człowieka. Są to dziś wskazania zrozumiałe dla każdego świadomego obywatela. Ich wysoce i najwyższy ciężar gatunkowy wynika z tego, że od rozwoju sił gospodarczych i ogólnego rozkwitu gospodarczego zależy w wielkiej mierze umocnienie państwa ludowego, jego niepodległość i suwerenność.

Realność celów

Podstawy nowego prawnego ustroju życia społeczno-gospodarczego, jaki zatwierdza projekt Konstytucji w paragrafach rozdziału drugiego, tworzy prawne ramy dla dalszego roz-

woju gospodarczego i postępu społecznego Polski Ludowej. Takie ramy prawne przyszłego ekonomicznego rozwoju mogły być ustalone tylko na gruncie dotychczasowych przeobrażeń politycznych, gospodarczych i społecznych, jakich dokonała w okresie od 1944 r. władza ludowa w naszym państwie. Przeobrażenia te, to wielkie osiągnięcia na drodze do zbudowania ustroju socjalistycznego. Obejmują one reformy, których urzeczywistnienie tym wyżej należy oceniać, im dokładniej uwzględnia się stosunkowo krótki okres w jakim zostały dokonane, okres odbudowy i wznoszenia gmachu Polski Ludowej. Takie podstawowe reformy jak: nacjonalizacja przemysłu, reforma rolna, nacjonalizacja banków, przejęcie handlu zagranicznego przez państwo ludowe, przebudowa spółdzielczości, powstanie rolniczej spółdzielczości produkcyjnej — stanowią ogromny krok naprzód na drodze budowy nowego ustroju, a jednocześnie stanowią podstawę dla prawdziwie realnych ram prawnych dalszego etapu rozwoju życia społeczno-gospodarczego. Takie realne ramy rozwoju tworzy właśnie projekt Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Projekt ten jest nie tylko sformułowaniem, ale zarazem, po jego wprowadzeniu w życie, gwarancją urzeczywistnienia wytkniętej drogi w nowym etapie rozwojowym gospodarstwa narodowego. A jest tak dlatego, ponieważ projekt Konstytucji został oparty na konkretnych podstawach uprzednio z niemałym trudem, w rzeczywistości zbudowanych.

Realizacja przepisów projektu naszej Konstytucji jest zagwarantowana przez wielkie rewolucyjne reformy państwa ludowego; osiągnięcia budownictwa socjalistycznego oraz przez środki materialne, którym dysponuje państwo ludowe.

Postanowienia dotąd nie uwzględniane

Nie wszyscy może zdają sobie sprawę z tego, że żadna z dotychczasowych konstytucji polskich i żadna konstytucja państw kapitalistycznych, nie zawierała postanowień regulujących zagadnienia społeczno-ekonomicznego bytu narodowego. Jeżeli w konstytucjach dotychczasowych istniały przepisy dotyczące spraw gospodarczych, to były one wyrazem (jak np. prawo własności) raczej pośredniego stosunku ustawodawcy do gospodarstwa społecznego. Wynikało to oczywiście z podstaw ustroju kapitalistycznego. Projekt Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej po raz pierwszy w dziejach naszego rozwoju i polskiego prawodawstwa zawiera postanowienia bezpośrednio regulujące bieg życia gospodarczego i stwarzające podstawy prawne nowego ustroju społeczno-gospodarczego. Punkty 2, 3, 4 i 5 artykułu trzeciego, cały rozdział drugi, wreszcie liczne artykuły rozdziału siódmego zawierają najbardziej istotne postanowienia bezpośrednio regulujące i utrwalające bieg i charakter życia społeczno-gospodarczego na przyszłość.

Treść postanowień

Na ogół nie są to już dla ogółu czytelników nowe czy nieznane przepisy. Pogłębienie nurtu myśli społeczno-gospodarczej w ostatnich latach i praktyka dotychczasowych osiągnięć Polski Ludowej obnażyła ogół ożywiałych z kierunkiem i charakterem pracy nad przebudową w dziedzinie ustroju życia społeczno-gospodarczego. Projekt Konstytucji sankcjonuje je i niejako kodyfikuje. Polska Rzeczpospolita Ludowa nadany ma w projekcie Konstytucji na bardziej aktywny i odpowiedzialny charakter czynnika gospodarczego: „zapewnia rozwój i nieustanny wzrost sił wytwórczych kraju przez tego uprzedmiotowienie przez likwidację zacofania go-

spodarczego i technicznego organizację gospodarki planową, opierając się na przedsiębiorstwach, stanowiących własność społeczną, zabezpieczającą stały wzrost dobrobytu” (art. 3).

Są to bodaj najważniejsze postanowienia przyszłej Konstytucji, dotyczące ustalenia nowego stanu rzeczy w dziedzinie rozwoju gospodarczego na nowym etapie budowy ustroju socjalistycznego. Rozwinięciem tych postanowień, lub ich konsekwencją są artykuły rozdziału drugiego ustalające jako wytyczne: podnoszenie poziomu życiowego mas pracujących, wzmacnianie spójni gospodarczej między miastem i wsią, wzrost produkcji, ochronę praw własności i dziedziczenia ziemi chłopów, a także wielka zdobycz wszystkich ludzi pracy w państwach budujących socjalizm — mianowicie prawo do pracy (art. 8) oraz wiele innych.

Nowy etap rozwoju

O wielkiej i decydującej doniosłości dla rozwoju gospodarczego państwa każdego z tych postanowień konstytucyjnych można napisać oddzielną rozprawę. Wystarczy jednak tutaj uświadomić sobie, z całym zrozumieniem wagi rzeczy, że postanowienia w sprawach społeczno-gospodarczych, ujęte w projekcie Konstytucji, stanowią umocnienie przebiegu i kierunku dla dalszego etapu rozwoju. Jest to rozwój do brze wszystkim znany z publikowanych danych i znanych faktów jak: likwidacja bezrobocia w Polsce w mieście i na wsi, wzrost dochodu narodowego i wzrost dobrobytu, wzrost produkcji, rozwój budownictwa komunikacji, handlu, wreszcie nowy układ stosunków klasowych, już dokonany i dokonujący się w dalszym ciągu na naszych oczach.

Nowa Konstytucja podsumowuje cały dotychczasowy etap rewolucyjnego rozwoju społeczno-gospodarczego i bierze go za punkt wyjścia dla ustaleń wskazanych na drodze do dalszego rozkwitu w przyszłości.

Wolności śpiewał chwałę

„Gdzie spojrzeć pełno strasznych praw — kajdany wszędzie, wszędzie biecze. I żyj niemoce niewolniczej, I zgubna hańba carskich praw.”

W zacytowanym tu fragmencie Mickiewicza, pisanym w roku 1818, gdy p. t. „Wolność” zamyka Puzkiewicz i pełny obraz swojej epoki, epoki carskiego ucisku, epoki cierpienia ludu rosyjskiego. M.ody absolwent liceum buntuje się przeciw istniejącemu stanowi rzeczy i, na progu samodzielnego życia, stawia przed sobą program walki:

„Pragnę wolności śpiewać chwałę, Z królewską zbrodnią stoczyć bój”.

Na śpiewaniu chwały wolności, na walce z królewską zbrodnią upływa krótkie, przedwcześnie przerwane, życie Puzkiewicza. Do walki tej wzywać będzie swoje otoczenie, cały naród rosyjski, pisząc pod jego adresem:

„A wy odważna pieszcząc myśl, Powstańcie nędzni niewolnicy”.

Płomienie tych słów wzniosły w duszach postępowej młodzieży tęsknotę za wolnością, za sprawiedliwością społeczną, rozkołysały fale ruchów rewolucyjnych, której tragicznym fragmentem była masakra dokonana przez carskich ślepaczy na dekabrystach.

Związki Puzkiewicza z dekabrystami były zbyt oczywiste i jasne, by uciec mogły pocie bezkarnie. Utrudzonego podróży Puzkiewicza postanowiono (wzrostem 1826) twarzą w twarz z Mikolajem I. Car miał tylko jedno pytanie: co byś zrobił poeto, gdybyś w dniu powstania dekabrystów był w Petersburgu? Odpowiedź Puzkiewicza była prosta:

„Byłbym w szeregu buntowniczych”.

„Ta nieugięta postawa poety przyniosła mu tylko cierpienia i śmierć przedwcześnie. Wiedział on jednak, że słowa jego poezji, słowa z ludu wyrósł, trafia do tego ludu, będą dodawać siły, kępić, zachęcać do walki. Wiedział i to, że talent jego znalazł uznanie w sercach mas ludowych i to uznanie najmlodszy będzie mu pomnikiem.

„I naród w sercu mnie po wieczny czas utwierdził. Za to, żeś mi w swój nieśmiertelny wiek Wystawiał wolność śmiać i wzywać miłosierdzia, I szlachetność uczuć strzegę.”

4000 BIBLIOTEK PUBLICZNYCH

W Polsce istnieje obecnie 4000 bibliotek publicznych, które posiadają łącznie 10 milionów tomów. W całym kraju rozsiadanych jest ogółem 24.384 punkty biblioteczne. Należy tu nadmienić, że przed wojną w Polsce było tylko 1033 biblioteki publiczne, z łączną ilością 1.700.000 tomów.

DRAPACZ CHMUR

Na Mokotowie prowadzona jest budowa 11-piętrowego wieżowca. Mieści się w nim będzie m. in. wielki hotel, a na parterze restauracja i kawiarnia, obliczona na ponad 1000 miejsc. Oddanie tego obiektu do użytku przewidziane jest na rok 1953.

DOM WCZASOWYCH DZIECIĘCYCH

W Górzyniu (pow. jeleniogórski) otwarto niedawno Dom Wczasów Dziecięcych dla dzieci pracowników Zjednoczenia Energetycznego Okręgu Dolnośląskiego. W pięknie urządzonej willi, mieszczącej się na skraju lasu, odpoczywa i nabiera sił 50 dzieci robotników.

SZKOŁA PRZODOWNIKÓW PRACY W MURARSTWIE

W Katowickim Przemysłowym Zjednoczeniu Budownictwa otwarto Szkołę Przewodników Pracy w murarstwie. Zadaniem szkoły jest specjalizacja i doskonalenie wyróżniających się robotników, aby przodujące metody przeniesione zostały i na inne budowlę.

USPRAWNIENIA I WYNAŁAZKI KOLEJARZY LUBELSKICH

W roku 1951 do samodzielnego referatu racjonalizacji w DOKP Lublin wpłynęło 118 pomysłów usprawnień i wynalazków. Realizacja 53 wprowadzonych w życie przyniosła państwu 128.794 zł oszczędności.

BUDOWA PIEKARNI

W roku, bieżącym uruchomionych zostanie 9 nowych dużych piekarni, a 14 przebudowanych. Piekarnie wyposażone zostaną w nowoczesny sprzęt techniczny. Rok bieżący przyniesie również poważny wzrost i rozbudowę piekarni w okręgach wiejskich. Plan inwestycyjny Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” przewiduje 8,4 miliona na budowę piekarni oraz 4,2 miliona na remonty.

Ludzie pracy z ulicy Jaworowej

Ogromne bloki mieszkalne przy ul. Jaworowej jarzą się jasnymi światłami okien. Jest wieczór...

Antoni Słomiński — mistrz ślusarski z Zakładów im. Stalina wrócił właśnie do domu z fabryki. Do domu — ile radości treści mieści się w tym słowie. Szczególnie własnego mieszkania — jego spokój kojący i ciszę — odczuć i zrozumieć może ten tylko, kto doświadczył na sobie ciasnoty jednej izby. Małej izby, w której gnieździć się musi rodzina złożona z czworga dzieciaków i dwu osób dorosłych. O tej izbie ciasnej i dusznej, wlozonej w sąsiedztwo innych, jej podobnych przeludnionych pomieszczeń — myśli Antoni Słomiński odpoczywając na wygodnym tapczanie i wodząc bezwiednie wzrokiem po jasnych ścianach swego przytulnego mieszkania...

Ale niesposób oddawać się długim rozmyślanom, bo oto właśnie mała Marylka z nieodstępna lalką zaczyna się przybliżać ojcu. Chce przecież pochwalić się nowym wierszykiem, którego dziś nauczyla się w przedszkolu...

To mieszkanie — to raz, piękna szkoła, w której uczą się Andrzej i Jurek — to dwa, przedszkole — to trzy, żłobek, gdzie troskliwą opiekę znajdują dzieci sąsiadów — to cztery — sumuje w myślach ob. Antoni. Dużo. To naprawdę dużo, jak na czas tak krótki.

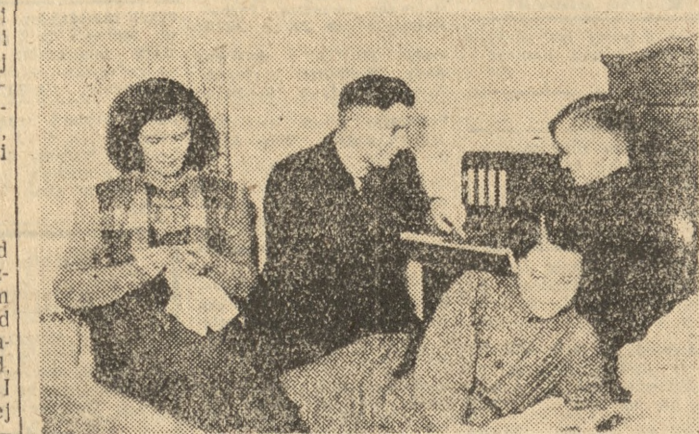
„Nikt nam tego nie dał, zrobiliśmy to sami. My, wszyscy ludzie pracy — mów do nas z uśmiechem ob. Słomiński, gdy przerywamy mu jego wieczorny odpoczynek. — I będziecie mieć w przyszłości również tylko to, co sami zdziałamy. A w dalszej naszej pracy, w dalszym wysiłku pomoże nam nasza nowa Konstytucja. Ułożyliśmy ją wspólnie, wspólnie przedyskutujemy i zatwierdzimy wolą ogółu...”

Mały Andrzejek śpi już od dawna w swoim białym łóżeczku. Nad jego snem spokojnym troskliwie czuwa matka. Nad spokojnym snem tysięcy naszych dzieci czuwa cały naród, wszyscy ludzie dobrej woli. I dlatego wypisaliśmy w naszej Konstytucji słowa pokoju —

„Postanowienie o stanie wojny może być powzięte jedynie w razie dokonania zbrojnego napadu na Polską Rzeczpospolitą Ludową, albo gdy z umów międzynarodowych wynika konieczność wspólnej obrony przeciwko agresji...”

Nie chcemy wojny. Cóż nam po niej? Tyle zadowolenia i radości daje pokojowa praca. Oflarna i wydajna jak praca Henryka Nowackiego, 11-krotnego przodownika pracy z Zakładów im. Stalina. Nie imponują nam awanturnicze wyczyny gangsterów. Oddajemy cześć i hołd bohaterstwu pracy — twórcemu wysiłkowi człowieka. W jasnych blokach Osiedla Dębieckiego znalazło mieszkanie wielu takich ludzi jak Henryk Nowacki. Ostatnio otrzymali w nich przydział: Antoni Rymaniak i Jacek Gendera, wyróżnieni zaszczytną odznaką Przewodnika Pracy.

Robotnicy z Dębieckiego Osiedla są nie tylko jego mieszkańcami lecz i gospodarzami. Ob. Bronisław Dudziński — kontroler narzędzi, brzoza z Zakładów im. J. Stalina obok pracy zawodowej oddaje się również działalności społecznej. Jest sekretarzem Komitetu Blokowego. „O takich warunkach mieszkaniowych dla robotnika przed wojną trudno było marzyć. Stąd też dziś w naszych nowych mieszkaniach cieszymy się każdym drobiazgiem i każdym udogodnieniem. Staramy się o zachowanie w nich porządku i otaczamy opieką to nasze wspólne dobro. Mamy dziś prawo wypowiadania głosu naszego myślenia, bez obawy radzimy wspólnie i wspólnie pracujemy.” Tak mówi Bronisław Dudziński —

Do robotniczych mieszkań zawiązał gość dawniej rzadko tu spotykany — głośnik radiowy. Audycje z dalekich rozgłoszą uczą i bawią, niosą wiedzę i rozrywkę.

Kiedy Antoni Słomiński wraca do domu, po pracy witają go uśmiechnięte twarze dzieci, jasne ściany jego miłego, wygodnego mieszkania...

świadomy swych zadań brygadziści. Do jego miłego mieszkania za pośrednictwem głośnika radiowego docierają muzyka i piosenka. Z dalekiej rozgłoszą płyną słowa niosące wiedzę o życiu i człowieku, przed oczyma dziecięcej wyobraźni przesuwają się obrazy baśni...

Konstytucja zapewnia nam nie tylko wolność słowa, ale również gwarantuje rozwój i udostępnienie wszystkim ludziom pracy zdobyczy i osiągnięć kulturalnych — kończy ob. Dudziński.

Nad miastem rozpościera się mrok. W zacisznych wygodnych i estetycznych wnętrzach mieszkań przy ulicy Jaworowej płynie spokojne, radosne życie.

Praca w górnictwie daje Ci możliwości awansu i zdobycia zawodu